

Verslag

## Digitale inloopbijeenkomst 8 februari 2022

Tijdelijke opvang vluchtelingen/asielzoekers Oosterbeek

### Inleiding

Op dinsdag 8 februari is er van 19.00 tot 21.00 uur een digitale bijeenkomst georganiseerd voor omwonenden over de tijdelijke opvang van vluchtelingen/asielzoekers in het voormalige pand van Moviera aan de Nico Bovenweg 44 in Oosterbeek.

Tijdens deze bijeenkomst hebben vertegenwoordigers van het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA) een presentatie gegeven over hoe ze te werk gaan op de opvanglocatie en wat u precies kunt verwachten. Daarnaast is er gelegenheid geweest voor het stellen van vragen. Bij de bijeenkomst waren vanuit het COA aanwezig Ron van Ooijen (manager noodopvang landelijk, regio-manager midden-zuid), Petra Woudsma (locatiemanager), Daniëlle Joosten, Maartje van Keulen, Steve Goldman en Robin Meijerink. Vanuit de Gemeente Renkum waren aanwezig Sjoerd van der Meer (bestuursadviseur) en Erik van Huizen (communicatieadviseur).

De voor de bijeenkomst gebruikte presentatie wordt gedeeld met de deelnemers aan de bijeenkomst en ook geplaatst op de website over de opvang van de vluchtelingen/asielzoekers ([https://www.renkum.nl/Bestuur/Actueel/Laatste\\_nieuws/Opvang\\_asielzoekers](https://www.renkum.nl/Bestuur/Actueel/Laatste_nieuws/Opvang_asielzoekers)).

### Vragen en antwoorden

Onderstaand volgen de vragen die zijn gesteld tijdens de bijeenkomst, inclusief de antwoorden die daarop zijn gegeven. Waar mogelijk is in de beantwoording de meest actuele stand van zaken meegenomen.

#### *1. Hoe staat het met het vergunningstraject en de bestuursovereenkomst?*

Op 8 februari heeft het college van burgemeester en wethouders positief besloten op de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor het tijdelijk gebruiken van het voormalige pand van Moviera voor de opvang van vluchtelingen/asielzoekers. Het besluit is op 16 februari gepubliceerd op [overheid.nl](https://overheid.nl) en op de gemeentepagina in de Rijn en Veluwe.

De omgevingsvergunning en bestuursovereenkomst worden gedeeld met de omwonenden via de mailadressen die zijn doorgegeven bij het opgeven voor de bijeenkomst.

#### *2. Wat voor soort opvang komt er in Oosterbeek? Komen er ook personen die mensen die uitgedoeld zijn en terug moeten?*

In Oosterbeek komt een noodopvang met de functionaliteit van een asielzoekerscentrum (AZC). Dit betekent dat er een brede doelgroep geplaatst kan worden: gezinnen, alleenstaande mannen/vrouwen, echtparen, en éénoudergezinnen. Een week voor de daadwerkelijke instroom op de locatie zal de precieze samenstelling van bewonersgroep duidelijk worden.

*3. Wat is het verschil tussen een asielzoekerscentrum en een noodopvang?*

In Oosterbeek komt een noodopvang met de functionaliteit van een AZC. Dit omdat er momenteel een tekort aan AZC-plekken is door de stagnatie in de huizenmarkt en de hoge instroom van nieuwe asielzoekers, onder andere maar niet uitsluitend de evacués vanuit Afghanistan. Het voornaamste verschil tussen een regulier asielzoekerscentrum en de noodopvang in Oosterbeek is de tijdelijke aard van de opvanglocatie.

Op een AZC verblijven bewoners die de algemene asielprocedure hebben doorlopen. Zij hebben een vergunning gekregen, zijn in afwachting van de verlengde asielprocedure (de IND heeft hierdoor extra tijd om een beslissing te nemen), of dienen terug te keren naar het land van herkomst.

De groep overlast gevende asielzoekers (ongeveer 300 personen) die voor veel onrust zorgen en regelmatig negatief in het nieuws genoemd worden (de zogenaamde uitgedeelde bewoners uit veilige landen), worden veelal opgevangen in een versoberde opvang elders in het land.

*4. Op basis van het landelijk beleid komt dus ook het hele spectrum aan vluchtelingen/ asielzoekers op de tijdelijke opvanglocatie in Oosterbeek. In hoeverre is de locatie daar geschikt voor?*

Op de tijdelijke opvanglocatie in Oosterbeek heeft een 'locatieschouw' plaatsgevonden, waar met name is gelet op eventueel beperkende factoren. Enkele voorbeelden van beperkende factoren zijn: het plaatsen van gezinnen met kinderen op een schip (zoals de noodopvang in Arnhem), dit in verband met het verdrinkingsgevaar; en een noodopvang in een evenementenhal waar alleen alleenstaande mannen worden geplaatst in verband met de privacy.

Uit de locatieschouw in Oosterbeek is gebleken dat een brede instroom mogelijk is, oftewel gezinnen, echtparen en alleenstaande mannen en vrouwen. De instroom verloopt volgens het landelijk beleid die iedere COA locatie hanteert: instroom wordt mede bepaald door wat er lokaal mogelijk is.

Mensen uit 'veilige landen' bewandelen in principe een ander pad. Er is een verkort traject bij de IND om snel een besluit te krijgen, wat betekent dat mensen uit veilige landen snel door de COA-opvang geloodst worden. Het zou kunnen dat er op de locatie in Oosterbeek ook een aantal bewoners uit veilige landen geplaatst worden. Het is natuurlijk niet zo dat iedere 'veilige lander' onrust creëert.

De evacués vanuit Afghanistan worden niet binnen de reguliere COA-locaties opgevangen, maar op locaties van defensie. De tweede instroom vanuit Afghanistan is in voorbereiding, maar dat blijft een ander traject dan de reguliere asielopvang.

5. *Wat is het percentage instromers uit veilige landen?*

Informatie hierover kan worden gevonden op de volgende website: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/documenten/publicaties/2021/11/15/kerncijfers-asiel-en-migratie-september-2021>

6. *Op de opvanglocatie komen mensen met verschillende culturele achtergronden. Hoe gaat dat in de praktijk en is dat een risico?*

Bij de instroom van nieuwe bewoners, wordt per individu gekeken naar een passende kamer. Gezinnen worden op een gezinskamer geplaatst, wat wil zeggen dat zij de kamer niet hoeven te delen met anderen. In het geval van alleenstaande bewoners wordt gekeken naar de nationaliteit en wordt geprobeerd hen zoveel mogelijk bij elkaar te plaatsen. Ook kan een locatie een voorkeur opgeven welke nationaliteiten er nog geplaatst kunnen worden. Dit geldt ook voor het aantal mannen, vrouwen en gezinnen.

Natuurlijk is er wel eens een woordenwisseling op een opvanglocatie, maar grote clashes zijn er op de locatie in Wageningen – waar hetzelfde team van het COA werkzaam is dat ook in Oosterbeek zal werken – in de afgelopen jaren niet geweest. Op een locatie hanteert het COA huisregels en omgangsvormen. Hier worden de bewoners op gewezen bij binnenkomst en hier wordt consequent op gehandhaafd. Hierdoor wordt een veilige en leefbare sfeer gecreëerd.

7. *Wat zijn de mogelijkheden voor asielzoekers om aan het werk te gaan?*

Bewoners mogen werken. Voor bewoners die nog in de procedure zitten geldt een maximum van 24 weken per kalenderjaar dat zij aan het werk mogen. Na de procedure mag volledig worden gewerkt. Bewoners die werken dragen een gedeelte van hun inkomsten af aan het COA om onder andere de huisvesting te bekostigen. Op deze manier worden ze voorbereid op het leven buiten een COA-locatie, en doet het COA een beroep op de zelfredzaamheid van de bewoner.

8. *Hoe zit het met de bewegingsvrijheid van de vluchtelingen/ asielzoekers? Mogen zij naar believen in- en uitlopen?*

Het staat de bewoners van de opvanglocatie vrij om te gaan en te staan waar ze willen. Iedereen mag van het terrein af. Mensen mogen bijvoorbeeld boodschappen doen, naar Arnhem gaan of op bezoek gaan bij familie als ze die in Nederland hebben. Op basis van de huisregels moet het vanaf 22.00 uur wel rustig zijn en wordt er gecontroleerd door de beveiliging. Op de locatie geldt een bezoekersregeling, wat betekent dat iedere persoon zich bij binnenkomst dient te melden en te legitimeren. De bewoner voor wie het bezoek bedoeld is wordt vervolgens geïnformeerd, en dient het bezoek bij de receptie op te halen.

9. *In de presentatie werd gesproken over dat er gesport wordt met de bewoners. Komen er sporttoestellen buiten? En hoe zit dat met de huisregels en overlast?*

Er komen geen grootschalige (sport)faciliteiten op de locatie. Sport en spel wordt georganiseerd, denk hierbij aan een hardloop- of wandelclub. Wellicht dat er in het pand nog wat fitnessapparatuur gerealiseerd kan worden, hier zal buiten het pand niet veel van worden gemerkt. Wel is het

plan om op het terrein een klein speeltuintje voor de kinderen te plaatsen die voldoet aan de wettelijke eisen.

Om alles goed te laten verlopen worden er naast de standaardhuisregels, tijdens het bewoners-overleg eventueel extra regels opgesteld waar bewoners zich aan dienen te houden. De eventuele extra huisregels worden in samenspraak met omwonenden tijdens het omwonendenoverleg opgesteld. De huisregels worden vervolgens op de website ([https://www.renkum.nl/Bestuur/Actueel/Laatste\\_nieuws/Opvang\\_asielzoekers](https://www.renkum.nl/Bestuur/Actueel/Laatste_nieuws/Opvang_asielzoekers)) geplaatst, zodat die voor iedereen raadpleegbaar zijn.

*10. Welke taal wordt er gesproken met de bewoners van de opvanglocatie?*

Met bewoners wordt er over het algemeen in het Engels gecommuniceerd. Indien zij Nederlands kunnen en dit ook leuk vinden, wordt in het Nederlands gecommuniceerd. Daarnaast wordt er in hun eigen taal gecommuniceerd via de tolktelefoon.

*11. Welke maatregelen worden genomen om overlast te voorkomen en wat gebeurt er als de maatregelen niet worden nageleefd? Hoe worden de huisregels gehandhaafd?*

Wanneer een bewoner de huisregels overtreedt, dan zal het COA aan de hand van het maatregelenbeleid een passende maatregel opleggen. Hierbij geldt een dossieropbouw, waardoor bij een herhaaldelijke overtreding de maatregel steeds hoger zal worden. Beginnend met een kleine geldboete kan er op den duur worden overgegaan tot verwijdering van de locatie – of zelf ontzegging van de gehele COA-opvang. Meer informatie hierover kan worden gevonden op: <https://www.coa.nl/nl/overlast-criminaliteit-en-maatregelen> (deze link wordt ook op de gemeentelijke website geplaatst).

Omdat er op een regulier AZC in principe geen plaats is voor overlast gevende asielzoekers – ook al omdat er veel gezinnen met kinderen op locatie wonen, heeft het COA verschillende locaties in het leven geroepen om overlast beheersbaarder te maken. Naarmate het dossier van een bewoner groter wordt, zullen de sancties en maatregelen zwaarder worden; tot bijvoorbeeld plaatsing in een sobere opvang, een time-out op een *Handhaving en Toezicht Locatie (HTL)* of uiteindelijk verwijdering uit de COA-opvang.

*12. Hoe wordt voorkomen dat er gedoe zal zijn voor de voordeuren na 22.00 uur? Wat wordt er gedaan om de overlast te beperken.*

Om gedoe buiten de locatie te voorkomen is het belangrijk dat tijdens het omwonendenoverleg goede afspraken worden gemaakt. De eerste gesprekken van het omwonendenoverleg zullen zijn voordat de eerste bewoners hun intrek nemen in het pand. Tijdens deze overleggen schuiven ook een medewerker openbare orde en veiligheid van de gemeente, de wijkagent en de teamleider van de beveiliging van de locatie (Trigion) aan. Op basis van de huisregels wordt op de locatie na 22.00 uur door Trigion gehandhaafd. Bij overlast buiten de locatie kan uiteraard de politie worden gebeld.

*13. Wat is de juridische status van het omwonendenoverleg?*

Het omwonendenoverleg heeft geen juridische status. Wel is in de bestuursovereenkomst vastgelegd dat het omwonendenoverleg wordt georganiseerd. Verder is het opleggen van eventuele sancties aan bewoners voorbehouden aan het COA. Het omwonendenoverleg heeft hier geen rol in.

*14. Welke aanpassingen moeten nog gedaan worden aan het pand voordat de bewoners hun intrek kunnen nemen? Is daarbij overlast te verwachten?*

Het COA betreft niet eerder de locatie dan dat het pand veilig een leefbaar is. Dit betekend dat de brandmeldinstallatie up tot date en gekeurd is, de benodigde brandblusmiddelen aanwezig zijn en de overige werkende technische installaties correct functioneren.

Er is geen overlast van de werkzaamheden te verwachten, alles gebeurt inpandig en er zullen op het terrein geen verbouwingen plaatsvinden.

*15. Welke gevolgen heeft de tijdelijke opvang voor de kap van bomen en andere werkzaamheden in het kader van de nieuw plannen voor het terrein?*

Het COA maakt als aanstaande huurder hierover afspraken met de eigenaar van het terrein. Tijdens de huurovereenkomst tussen de verhuurder en het COA zullen er geen bomen gekapt worden.